

PASTORALNI PLAN IZMEĐU POTREBA I AUTOPROMOCIJE

ili:

Kako je rastao Pastoralni plan
Župe sv. Josipa, Zagreb, za pastoralnu god. 2009. – 2010.¹

Antun VUKMANIĆ

Trakošćanska 47, 10 000 Zagreb
vukmanic@gmail.com

Uvod

Kad mi je u lipnju 2009. godine dodijeljena župnička služba u Župi sv. Josipa u Zagrebu, nije mi bilo posve jasno što me sve tamo očekuje, ali sam znao da je župa velika i bogata pastoralnim sadržajima. Prihvativši odluku, počeo sam pomalo proučavati raspored aktivnosti brojnih župnih zajednica i shvatio da mi je potreban dobar plan kako bih se uklopio u život župe u koju sam već jednom ranije bio došao kao mladomisnik 1995. godine te četiri godine ostao župnim vikarom.

Odlučio sam, dakle, napraviti korak naprijed u vlastitom poimanju župnoga planiranja i priprema nove pastoralne godine. U tom vidu bio mi je potreban razrađen pastoralni program i plan. Kako to na župi često biva, htio sam vidjeti kako su to napravili drugi prije mene, pa da se time poslužim i skratim vrijeme pripreme. Međutim, u potrazi sam našao samo stručnu literaturu koja tumači što je to *pastoralno programiranje crkvenoga rada*, koja su

¹ Ovo je izlaganje također održano na 50. Teološko-pastoralnom tjednu, 26. siječnja 2010. U tekstu je većim dijelom sačuvan govorni oblik.

mu načela, mogućnosti i poteškoće.² Svaki autor, kao i ja sada, ima svoju misao vodilju i cilj koji želi postići, a i sami autori govore kako gotovi recepti ne priliče odgovornim vjernicima i odgovornim pastirima. Tako sam, znatiželjan kao svaki župnik *opće prakse*, nastavio tražiti neki uzorak po kojem bih napravio pastoralni plan svoje nove župe.

Nije mi se sviđalo kako neki moji župnici pod *pastoralnim planom* podrazumijevaju samo *kalendar zbivanja* kroz jednu pastoralnu godinu, koji uključuje radno vrijeme župnog ureda, raspored svetih misa i vjeronauka i termine susreta pojedinih župnih skupina. Uostalom, takav je »plan« Župa sv. Josipa imala i one davne 1995. godine. Nedostajao mi je, zapravo, osjećaj povezanosti brojnih župnih aktivnosti u jedan smisleni, zajednički hod prema zajedništvu s Bogom i navješćaju Božje riječi. Taj su mi nedostatak kasnije potvrdili i vijećnici na prvom susretu Župnoga pastoralnog vijeća.

Tako sam odlučio, korak po korak, sabrati dosadašnja iskustva i rezultate rada svih skupina koje se u župi okupljaju te sam ih zamolio da to stave u pisani oblik. Ta su izvješća bila različitih oblika i dužinâ, ali su sadržavala sve bitne podatke za sastavljanje programa i plana: naziv zajednice, sadržaj ili svrhu okupljanja, broj članova, kontakt-podatke voditelja, termin susretanja, dosadašnje sudjelovanje u okupljanju šire župne zajednice itd. Iznenadio sam se kako su neke zajednice stručno napravile ta izvješća, kao i da su sve osim jedne do zadanog roka završile taj posao. Prikupljeni materijali postali su mi osnovica za sljedeći korak.

1. Plan ili program?

Ovdje dolazim do temeljnog pitanja: što je to pastoralni plan?! Naime, čini mi se da često poistovjećujemo plan i program, odnosno da te pojmove upotrebljavamo paušalno, kao istoznačnice. Premda mi nije namjera ovdje sustavno obrazlagati što o tome govori pastoralna teologija, vrijedno se podsjetiti na neke razlike i odrediti nazive koje bismo ubuduće koristili. Zato sam izabrao dva naša ugledna profesora pastoralne teologije koji imaju dijelom različito mišljenje o strukturi i nazivima na području pastoralnog planiranja.

² Popis literature vidi u: Pero ARAČIĆ, Prema »Planu i programu« u pastoralnom djelovanju. Načela, mogućnosti i teškoće, u: *Diacovensia*, 12 (2004.) 1, 71-72.

Profesor na splitskom Katoličkom bogoslovnom fakultetu, dr. Alojzije Čondić³, obrazlaže tri razine planiranja: pastoralne smjernice, program i planiranje. Redoslijed je, naravno, od općeg prema konkretnom:

1. *Pastoralne smjernice* imale bi opću važnost i okvir i usmjerene su velikom krugu ljudi. U pravilu se radi o prijedlozima za duže vrijeme (npr. na pet ili deset godina).
2. Za razliku od njih, smatra Čondić, *pastoralno programiranje* razvrstava ciljeve koje treba ostvariti (u kraćem ili duljem razdoblju) prema potrebama, mogućnostima i stanju u konkretnoj zajednici. Općenito ono označuje naznake i načine rada, u odnosu na pojedinosti planiranja, koje će kasnije omogućiti njegovo ostvarenje. Programiranje uključuje teološko razmatranje pastoralnog stanja i rada, promišlja ostvarenje ciljeva za kraće i dulje razdoblje te donosi pastoralne odluke koje će se konkretizirati u pastoralnomu planiranju.
3. *Planiranjem* kao trećom točkom u ostvarenju pastoralnoga programa, tvrdi Čondić, određuju se vrijeme, osobe, stvarna sredstva, odmjeruje se postupnost njegove izvedivosti i ostvarivost. Planiranje zahtijeva verifikaciju, ne samo u završnomu nego i u početnomu i srednjem stupnju. Čimbenici koji ga označuju bili bi ovi: ciljevi, vremenski odmak, ostvaritelji programa i sredstva.⁴

S druge strane, profesor na đakovačkoj teologiji, dr. Pero Aračić⁵, navodi nekoliko koraka u pastoralnom planiranju, a razliku od prijašnjeg modela lako je uočiti:

1. Prvi korak jest da crkvene zajednice (biskupijska, dekanatska ili župna), uz stručnu pomoć, jasno formuliraju kakav to treba biti današnji čovjek vjernik, kakva Crkva, kakav vjerski život?
2. Druga temeljna zadaća je analiza i formuliranje postojećeg stanja.
3. Iz toga slijedi okvirno promišljanje o pastoralnim zadaćama, koje zovemo *pastoralni plan* sa svojim sadržajima, a koje bi trebalo voditi prema zadanim ciljevima. Treba odrediti prioritete, jer je nemoguće sve uočeno odjednom ostvarivati.

³ Alojzije ČONDIĆ, Pastoralno programiranje crkvenoga rada, u: *Crkva u svijetu*, 42 (2007.) 3, 422-451.

⁴ *Isto*, 428.

⁵ Pero ARAČIĆ, Prema »Planu i programu« u pastoralnom djelovanju, 55-72.

4. Zatim slijedi *pastoralni program* kojim se moraju odrediti teme, pothvati, odgovorne osobe, nositelji, konkretni djelatnici, sredstva i vremenska razdoblja.
5. Valja ugraditi i fazu kontrole, tj. refleksije nad učinjenim, razloge neuspjeha, učiniti potrebne korekture i učvrstiti se u onome što je bilo dobro i uspjelo.⁶

Ostaje, dakle, pitanje što je prije: plan ili program. Volio bih kad bi se na ovome Tjednu to pitanje riješilo, pa da se ubuduće služimo istim rječnikom. Ja sam, naime, izabrao onaj prvi model, po kojem je program općenitiji, a plan konkretniji i upravo o planu želim s vama razmišljati.

1.1. Pastoralni kalendar

Prikupivši izvješća svih zajednica koje u župi djeluju, započeo sam s izradom *Tjednog rasporeda*⁷ sadržaja, termina i dvorana, što uopće nije bilo lagano, jer ni smo mogli jednostavno preslikati lanjski raspored. U isto vrijeme s voditeljima i predstavnicima pojedinih skupina, a prema dostavljenim izvješćima, složili smo i *Godišnji raspored događanja*. Neki termini su, naravno, liturgijski zadani, neki pripadaju župnoj tradiciji, ali ostale termine nije bilo lako dogovoriti, jer je nadbiskupijski Pastoralni kalendar u župu stigao tek sredinom listopada. Stoga smo i s predstavljanjem Pastoralnog plana čekali sve do Misijske nedjelje, 18. listopada.

Naime, da bismo mogli pravovremeno sastaviti cjeloviti Pastoralni plan, bilo bi potrebno već u rujnu znati datum krizme i prve pričesti. Ne znam kakvi su običaji u drugim nad/biskupijama, ali meni je neugodno ljudima sve do sredine veljače govoriti da ne znam kada će biti krizma te godine zato što Nadbiskupski duhovni stol tek tih dana donosi raspored za cijelu nadbiskupiju. Stoga predlažem da mi župnici već krajem ljeta isplaniramo takve stvari i

⁶ Isto, 61.

⁷ U Župi sv. Josipa, osim obveznih župnih tijela, postoji 18 zajednica: Skupina predškolske djece »Susret«, Neokatekumenski put sa svojih šest zajednica, Molitvena zajednica sv. Josipa, Marijina legija, Molitelji i štovatelji Božanskog Milosrđa, Schönstattska obitelj, Mješoviti zbor, Tamburaška sekcija, Zbor mladih »Izvor«, Zbor gospođa, Dječji zbor »Anđeli s Trešnjevke«, Liturgijska grupa »Djeca bl. Marije Petković«, Suradnici Kćeri Milosrđa, Kolpinška obitelj sv. Josipa, Zajednica neudanih i neoženjenih, TAIZÉ zajednica sv. Josipa, Ministranska zajednica i Zajednica mladih. Tome valja pridodati redovitu pripremu djece (četiri skupine prvopričesnika i krizmanika) i odraslih za sakramente inicijacije, kao i tečaj plesa i tri strana jezika sa svojim stupnjevima. Naravno da ovakav popis pretpostavlja uključivanje velikog broja vjernika laika.

zatražimo od svojeg ordinarijata potvrdu ili drukčiju odluku o terminu krizme. To povlači za sobom i pitanje nad/biskupijskoga pastoralnog kalendara koji bi očito morao biti u župama barem krajem kolovoza, ako već ne i prije početka ljeta. Tko zna, možda ovaj Tjedan urodi i takvim plodom!

1.2. Što nedostaje?

Kako je već rečeno u uvodu, pastoralni plan ne bi smio biti samo raspored sati i kalendar događanja. Ali, što zapravo treba biti uključeno u pastoralni plan? Kako konačno izgleda taj plan?

U tome i jest problem! Spomenuo sam već da stručnjaci ne vole recepte, ali mi koji nismo stručnjaci, odnosno, koji moramo biti *stručnjaci u svemu* na župi, volimo vidjeti kako su to drugi napravili prije nas. To nadahnjuje i ohrabruje, a može uroditi i pozitivnim natjecateljskim duhom! Možda bi se tu moglo govoriti i o autopromociji, ali bih ipak upozorio na krivu poniznost onih koji radije neće ništa poduzeti »e, da se ne bi pravili važnima«!

Što se tiče sadržaja pastoralnog plana, prof. Aračić navodi nekoliko tema: »o Bogu kome vjerujemo, Kristu Spasitelju i mjeri življenja, o Duhu, nadahnitelju i provokatoru; o čovjeku zadanom, stvarnom, o obraćenju i obraćenima; o Crkvi zadanoj, stvarnoj i onoj na putu, slaboj, ali ne bez Boga; o našoj konkretnoj zajednici«⁸. To mi se sve skupa učinilo prilično apstraktno i daleko od konkretnog plana, ili u najmanju ruku previsoko i preopširno za potrebe jedne, makar i gradske župe.

Konačno, u tom traženju uzorka pastoralnog plana, jedan mi je župnik, i ne znajući za to, otvorio oči i zaslužuje da ga ovdje spomenem i zahvalim mu: to je don Krešo Puljić, župnik Župe sv. Ivana apostola i evanđelista u Mostaru. Naime, don Krešo, magistar pastoralne teologije, sastavio je Plan⁹ koji daleko nadilazi sve druge ponude na meni dostupnom tržištu, premda i sam paralelno koristi pojmove *programa* i *plana*. Unatoč različitim situacijama i mogućnostima, naslutio sam kako bi plan u praksi mogao izgledati, a tada je sve bilo lako. Eto, kako djeluju uzori!

⁸ Pero ARAČIĆ, Prema »Planu i programu« u pastoralnom djelovanju, 63.

⁹ Pastoralni plan objavljen je na internet stranici mostarske Župe sv. Ivana apostola i evanđelista: www.svivan.ba.

2. Struktura Pastoralnog plana

Kad se tako otvorila perspektiva, sazvaio sam zajedničku sjednicu župnih tijela – Pastoralnog i Ekonomskog vijeća te odbora Caritasa. Budući da mi je to bila prva sjednica župnih tijela i to zajednička, i jer smo imali takav veliki plan, sjednicu smo krajem rujna održali u župi Vinagora u Zagorju. Izbor nije bio slučajan, jer je tamo dugo bio na službi prijašnji župnik Sv. Josipa, sada već pokojni preč. Augustin Holi. U godini njegove smrti, 2009., i u ozračju kuće u kojoj je boravio, vijećnici su se dali na posao i nadopunili ono što nedostaje kalendaru i rasporedu.

Na sastanku su u duhu suradnje i suodgovornosti za župnu zajednicu razmotrene sljedeće točke pastoralnog programa:

1. Uvod
2. Godina upoznavanja i dobrodošlice
3. Liturgijski život župe
4. Župna kateheza
5. Živi krugovi Crkve
6. Pastoral starijih i nemoćnih osoba
7. Župni Caritas
8. Ostali pastoralni poslovi

2.1. Pastoralna analiza postojećeg stanja (uvod)

Kao uvod u Plan napravljena je mala pastoralna analiza postojećeg stanja. Tako smo naše pastoralno programiranje i planiranje načelno prilagodili društvenim okolnostima, pastoralnim potrebama i našim mogućnostima. Naime, u Zagrebu je do danas osnovano 80 župa koje teritorijalno pokrivaju cijelo područje Grada Zagreba, no osnivanje novih župa nije promijenilo navike mnogih vjernika tako da i dalje rado dolaze u crkve u kojima su odrastali, te se uključuju i u njihov pastoralni život. Župa sv. Josipa tipičan je primjer takvih povezanosti, a to se odražava i u sastavu župnih tijela.

Tijekom rasprave uočili smo nekoliko problema s kojima se svakodnevno suočavamo i koji uvjetuju i usmjeravaju naše pastoralno planiranje i pastoralni rad, a za koje smatram da nisu prisutni samo u toj župi. Jedan od njih jest vjerski indiferentizam, kao i pobožnost blisku praznovjerju, dok je s druge strane veoma rašireno nepoznavanje vlastite vjere, nerazlikovanje i nepoštivanje crkvenog prostora i osoba, nedostatak osjećaja za dragovoljni rad, nezainteresiranost za druge i sl.

2.2. Zašto pastoralni plan?

U uvodu sam istaknuo da je pastoralni plan potreban kako bismo odgovorili ovim pastoralnim problemima, a suradnja i suodgovornost u pastoralnom radu stvaraju ozračje i prostor crkvenog zajedništva. Načelno govoreći, pastoralni plan utemeljen je na viziji župe kao zajednice živih krugova Crkve koji se, dok rastu, međusobno povezuju. Ne mogu se definirati pastoralne djelatnosti, određivati ciljevi, formirati suradnici i izabrati način rada, ako nema pastoralnog plana.

Kako je navedeno u tekstu Pastoralnog plana, željeli smo »da sve postojeće i buduće župne skupine budu nositelji nove evangelizacije na prostoru naše župe i našega grada. Time dajemo našem Pastoralnom planu i radu *misionarski* naglasak. Izradili smo Pastoralni plan za ovu pastoralnu godinu koji zasigurno nije savršen, detaljan i konačan te ima svojih nedostataka i uvjetovanosti. No, odlikuje ga usklađenost s Nadbiskupijskim pastoralnim kalendarem i time ucijepljenost u organizirani pastoral Grada Zagreba i Zagrebačke nadbiskupije«.

Budući da do sada u našoj župi nije bio izrađen takav Pastoralni plan, napravili smo malu prilagodbu te u Plan uvrstili i temeljne dugoročne ciljeve pastoralnog programiranja:

1. Trajna, sustavna i kvalitetna formacija suradnika i vjernika, kako u smislu duhovnosti i suradnje tako i u smislu odgovornosti za župnu zajednicu.
2. Integracija svih pastoralnih aktivnosti u nedjeljnu euharistiju i u Dan Gospodnji.
3. Trajna formacija župe u misionarsku i karitativnu zajednicu.

2.3. Godina upoznavanja i dobrodošlice

Na spomenutoj sjednici župnih tijela odlučili smo aktualnu pastoralnu i liturgijsku godinu 2009. – 2010. za našu župu proglasiti *Godinom upoznavanja i dobrodošlice*, kojoj je cilj bolje međusobno poznavanje i povezivanje svih koji se redovito okupljaju u našoj crkvi.

Poseban naglasak stavljen je na poznavanje voditelja svih župnih skupina te usmjeravanje svih aktivnosti prema zajedničkoj nedjeljnoj euharistiji, gdje bi se zajednice mogle predstavljati ostalim vjernicima. Nadalje, članovi župnih tijela će tijekom te godine posvetiti pozornost upoznavanju vlastite službe, kako je opisuju pojedini pravilnici¹⁰, u okviru župne zajednice.

¹⁰ Pravilnik Župnog pastoralnog vijeća, Pravilnik Župnog ekonomskog vijeća.

Također je dogovoreno da će se vjernike, posebice one koji nisu angažirani, redovito upoznavati s radom i pozivati ih na uključivanje u rad župnih skupina, osobito na karitativnom planu, dok se od samih skupina očekuje otvorenost i prihvaćanje novih članova. Od istih vjernika koji se u župi okupljaju očekuje se da u zajednicu pozivaju svoje prijatelje i susjede, osobito one tek doseljene.

Odlučeno je također da se nakon dužeg vremena obnovi župnu kartoteku. Zato su početkom studenoga u crkvi ponuđene prijavnice koje su zainteresirani dostavjali u Župni ured do sredine prosinca. Također su, u svrhu boljeg upoznavanja i povezivanja, najavljeni izleti i hodočašća.

2.4. Liturgijski život župe

Sljedeća je točka Pastoralnog plana liturgijski život župe. Taj je dio bilo relativno lako riješiti, a jedan je od temeljnih kriterija bilo podudaranje s pastoralnim kalendarom Zagrebačke nadbiskupije. U tom dijelu Plana definirane su liturgijske redovitosti župe: raspored dnevnih i nedjeljnih misa te misa na blagdane radnim danom, zatim raspored ispovijedanja, euharistijskih klanjanja i drugih pobožnosti.

Posebna točka u ovom dijelu Plana tiče se pripreve i rasporeda sudjelovanja crkvenih zborova, ministranata i čitača.

2.5. Župna kateheza, odnosno pastoral životnih dobi

Župna kateheza stoji u središtu župnog pastorala. Da bi dobila i centralno mjesto u Pastoralnom planu, zamolio sam vjeroučitelje u školama da prije sastavljanja Pastoralnog plana pozovu kandidate za prvu pričest i krizmu da se prijave u župu kako bismo predvidjeli dovoljan broj grupa i kateheta.

Nažalost, u Župi sv. Josipa nije organizirana kateheza za sve školske uzraste, no postoji vrlo aktivna skupina predškolske djece, zatim dječja liturgijska skupina te dječji zbor. Nakon krizme, mlade se poziva na vjeronauk za srednjoškolce i studente te na uključivanje u zbor mladih i u župna tijela.

Posebna pozornost posvećena je formaciji odraslih, ponajprije u pripravi za sakramente inicijacije, a zatim i kroz trajno nastojanje oko upoznavanja vlastitog krsnog dostojanstva i poslanja. U tu svrhu jednom godišnje Neokatekumenska zajednica organizira niz kateheza, a Kolpinška obitelj svakog mjeseca organizira predavanja u okviru godišnje tribine »Jaki roditelji – jaka djeca«. Osim toga, Pastoralni plan predviđa više susreta za roditelje prvopričesnika

i krizmanika, na kojima se predstavlja plan i program pripreme njihove djece. Roditelji moraju znati što djeca uče na vjeronauku i što oni s njima trebaju obraditi u obiteljima. Ti susreti prigoda su da se roditeljima objasni kako su oni prvi i povlašteni odgojitelji svoje djece u vjeri, odnosno pomogne im u vlastitom kršćanskom sazrijevanju, kao i u otkrivanju i prihvaćanju uloge odgojitelja. Oni ne mogu nikome prepustiti tako važnu stvar, a župna zajednica im u toj službi pomaže.

2.6. *Živi krugovi Crkve*

O živim krugovima Crkve, tj. o župnim skupinama ne treba ovdje zasebno govoriti. Naš Plan zasad obuhvaća raspored njihova okupljanja, dob ili interes njihovih članova, te imena voditelja, uz broj telefona i adresu e-pošte.

2.7. *Pastoral starijih i nemoćnih osoba*

Posebnu pažnju Pastoralni plan posvećuje pastoralnoj skrbi za starije, nemoćne i bolesne osobe. Iznimno je važno upoznati župljane s praksom Crkve da svećenik svakoga prvog petka u mjesecu posjećuje starije, nemoćne i bolesne radi ispovijedi i pričesti te, u slučaju potrebe, bolesničkog pomazanja. Iskustvo potvrđuje da zdravi ili mladi članovi obitelji nerado pozivaju svećenika potrebitom članu svoje obitelji, a i sami bolesnici boje se sakramenta jer je još u svijesti vjernika ideja kako je to »posljednja pomast«, pa time i strah da će njihova duša »istrčati iz tijela« čim svećenik zamakne za vrata. Iako prigodom čitanja godišnje statistike veliki postotak umrlih bez sakramenata ispunja nazočne snebivanjem i žalošću, stvari se ipak ne popravljaju. Što možemo učiniti po tom pitanju?

Taj dio Pastoralnog plana potreban je dodatnog napora i to se tiče svih nas u pastoralu. U tom smjeru, naš Plan predviđa konkretne termine susreta s bolesnicima, starijim osobama i korisnicima doma umirovljenika te angažman pojedinih župnih skupina u tim susretima. No, čini se da to nije dovoljno.

2.8. *Župni Caritas*

Pri kraju, ali ne manje važno, Pastoralni plan obrazlaže narav i način karitativnog života Crkve. Plan najprije definira župni Caritas kao pastoralno tijelo naše Župe, čija je zadaća objediniti dobročinstva svih naših župljana i pomoći da vjera kojom se pred svijetom hvalimo bude i ljubaviju djelotvorna. Zbog

velikog broja korisnika, naša župa ima poseban prostor za prikupljanje i dijeljenje hrane, odjeće i namještaja. O tome kako su volonteri u Župnom Caritasu inicijatori svih karitativnih akcija ne treba ovdje ni govoriti, kao i da ih je uvijek premalo za posao koji želimo napraviti.

Plan djelovanja župnoga Caritasa kroz ovu pastoralnu godinu uključuje nekoliko redovitih aktivnosti: svakoga dana u 8 sati ujutro, Caritas organizira podjelu kruha i peciva koje kao jučerašnji ostatak daruje lokalna pekara; svakog prvog četvrtka u mjesecu u crkvi se prikuplja milostinja za potrebe župnog Caritasa; nekoliko puta godišnje župni Caritas organizira prodajne izložbe, a u Planu su navedeni termini za cijelu godinu. Budući da Caritas ima posebne prostorije, određena su i dva termina tjedno za dolazak korisnika.

3. Predstavljanje Pastoralnog plana

I da priča dobije svoj kraj: iako svjesni da je naš Pastoralni plan nepotpun, i da popis zadataka koje smo naveli pod naslovom *Ostali pastoralni poslovi*¹¹ zaslužuje puno više prostora i rada, odlučili smo ga ipak svečano predstaviti župljanima i to na Misijsku nedjelju 18. listopada 2009. godine, da se naglasi temeljno poslanje Crkve: evangelizacija i caritas. U središnjem misnom slavlju, pastoralno-liturgijska godina 2009. – 2010. svečano je proglašena *Godinom upoznavanja i dobrodošlice*, čiji je cilj međusobno upoznavanje i povezivanje svih vjernika koji se redovito okupljaju u crkvi, i predstavljanje onima koji su se distancirali od Crkve ili je još ne poznaju, te je stupio na snagu *Pastoralni plan za 2009. – 2010.*

Vjernicima je protumačeno njegovo značenje i sadržaj, s naglaskom kako je naš zajednički i temeljni program i dalje Biblija, dok Pastoralni plan želi biti pomoć za konkretnu zajednicu u konkretnom vremenu. Osim Pastoralnog plana, vjernicima su tada predstavljeni i *Mapa dobrodošlice*, u kojoj će biti predstavljane naše zajednice, živi krugovi naše župe, sa svojim programima te *Raspored pastoralnih događanja*, koji nas kalendarski podsjeća na mnoštvo prigoda da se uključimo u to zajedništvo, svatko prema svojim talentima i mogućnostima. Predstavljeni materijali oblikovani su u skladu s novim vizualnim identitetom župe, koji nadahnuće crpi na Kristovu pozivu »Dođite k meni svi« (Mt 11,28).

¹¹ Npr. nedjeljno dežurstvo vijećnika, uređivanje župnog listića, internet stranica, e-oglasiti itd.

Zaključak

Današnji tempo života i raznovrsnost ponuda od vjernika traži viši stupanj organiziranja vlastitog vremena. Pastoralni plan potreban je ponajprije svećenicima u župi, a onda i voditeljima svih zajednica koje se pri župi okupljaju, i to kao znak zajedništva u radu *za Božju stvar* i kao sredstvo koordinacije župnih aktivnosti, koje svoj cilj redovito doživljavaju i usavršavaju u nedjeljnoj euharistiji. Vjernicima pak daje potrebni osjećaj sigurnosti da se u župi, odnosno u Crkvi, dobro zna što im se nudi i na što ih se poziva.